

25.02.2019 r.

Uzasadnienie

Potrzeba i cel wydania ustawy

Celem niniejszego projektu (nr w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD477) jest realizacja dodatkowych działań zmierzających do osiągnięcia celu 15% udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto do 2020 r.

Celem proponowanych rozwiązań jest również zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego, czego skutkiem powinno być w perspektywie długofalowej zapewnienie stałego dostępu do energii dla odbiorców końcowych, przy jednoczesnym utrzymaniu się cen energii na możliwie niskim poziomie.

Jednocześnie nowelizacja umożliwi przeprowadzenie aukcji na zakup energii elektrycznej z OZE w 2019 roku poprzez wskazanie w przepisach przejściowych, jej maksymalnych ilości i wartości, która będzie przedmiotem sprzedaży w aukcjach.

Przygotowane zmiany w treści nowelizacji ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii Dz. U. z 2018 r. poz. 2389 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 42 i 60 (ustawy OZE) wychodzą naprzeciw oczekiwaniom społecznym oraz oczekiwaniom przedsiębiorców, które kierowane były do Ministerstwa Energii w związku ze wzrostem cen energii elektrycznej.

Podkreślić należy, iż przedstawione zmiany doprecyzowują przepisy ustawy OZE w zakresie instrumentów rynkowych takich jak aukcje czy procedury przetargowe zgodne z zasadami konkurencji otwartej dla wszystkich producentów wytwarzających energię elektryczną z OZE, konkurujących ze sobą na równych warunkach, które powinny zasadniczo zapewnić ograniczenie uzyskanej dotacji do minimum.

Projekt zapewnia umożliwić realizację celów Dyrektywą 29.04.2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (...) Dz. U. UE L 09.140.16. Ponadto, przyjęcie przepisów projektu spowoduje usunięcie pojawiających się wątpliwości interpretacyjnych prawnych i redakcyjnych w różnych obszarach ustawy OZE. Zamierzeniem przedmiotowego projektu jest, między innymi:

- 1) doprecyzowanie przepisów z uwagi na wnioski jakie zostały zgłoszone po przeprowadzeniu pierwszej, tak szerokiej technologicznie aukcji dla OZE w 2018 roku. Celem przedmiotowej interwencji regulacyjnej jest też dookreślenie wybranych zagadnień ustawy OZE oraz elementów rozliczenia ujemnego oraz dodatniego salda z operatorem rozliczeń. Przewidywanym efektem jest wyeliminowanie niepewności po stronie przedsiębiorców uczestniczących zarówno w systemie aukcyjnym jak i systemie świadectw pochodzenia,
- 2) wprowadzenie przepisów wzmacniających mechanizm gwarancji pochodzenia z uwagi na występujące obecnie zjawisko ograniczeń w odniesieniu do możliwości prowadzenia obrotu gwarancjami pochodzenia na rynku międzynarodowym oraz potrzebę uszczelnienia procedur w zakresie umarzania gwarancji pochodzenia przedkładanych odbiorcom końcowym. Przewidywanym rezultatem jest wzmocnienie wiarygodności polskich gwarancji pochodzenia i ich uznawanie na zasadzie wzajemności w obrocie z innymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej, państwami członkowskimi Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub państwami członkowskim Wspólnoty Energetycznej,
- 3) sytuacja na rynku energii elektrycznej (wzrost cen energii) jak również wzrost cen praw majątkowych zmierza w kierunku wystąpienia mechanizmu wzrostu notowań ponad poziom średnioważonego kosztu wytworzenia tej energii. Interwencja legislacyjna ma na celu przyjęcie rozwiązania utrzymującego wysokość rynkową cen świadectw pochodzenia na poziomie skorelowanym z kosztami wytwarzania energii elektrycznej w instalacjach odnawialnych źródeł energii,
- 4) konieczne jest dokonanie technicznych zmian usprawniających działanie systemu aukcyjnego w odniesieniu między innymi do procesów realizowanych po złożeniu ofert aukcyjnych, w tym możliwości modyfikowania ofert, czy określenia terminu obligującego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki („URE”) do ogłoszenia wyników przeprowadzonych aukcji. Wybrane zmiany umożliwią bardziej precyzyjne określenie daty pierwszego wprowadzenia energii elektrycznej do sieci w ramach systemu wsparcia a co za tym idzie, precyzyjne określenie poziomu opłaty OZE w danym roku kalendarzowym.

- 5) likwidacja zbędnej procedury dopuszczenia do aukcji instalacji wytwarzających energię przed dniem ogłoszenia aukcji, z uwagi na powstałe wątpliwości interpretacyjne w zakresie identyfikacji kręgu podmiotów dopuszczonych do udziału w aukcji,
- 6) rozwiązanie problemu zbyt krótkiego okresu obowiązywania umów przyłączeniowych, determinujących krąg podmiotów dopuszczonych do udziału w aukcji, a tym samym ryzyko braku zaistnienia warunków konkurencyjności we wszystkich koszykach aukcyjnych. Interwencja legislacyjna ma na celu umożliwienie przedłużenia obowiązywania umów przyłączeniowych dla istniejących projektów OZE.
- 7) wprowadzenie w przepisie przejściowym przepisów określających maksymalną ilość i wartość energii elektrycznej oraz ceny referencyjne, materializując podstawę do przeprowadzenia aukcji w 2019 roku.

Zaproponowane zmiany wychodzą naprzeciw oczekiwaniom społecznym oraz oczekiwaniom mikro i małych przedsiębiorców, stanowiąc istotne rozwiązania w szczególności dla wytwórców energii z OZE, oraz całej branży działającej na rzecz rozwoju instalacji OZE – producenci urządzeń, projektanci i instalatorzy, podmioty finansujące przedmiotowe inwestycje.

Jak wynika z opublikowanego przez Najwyższą Izbę Kontroli (dalej: „NIK”) raportu pn. *Rozwój sektora odnawialnych źródeł energii* (dalej: „raport NIK”), w wyniku ryzyka niezrealizowania do 2020 r. obowiązkowego minimalnego udziału energii z OZE w całkowitym zużyciu energii brutto na poziomie 15%, Polska stanęłaby przed koniecznością dokonania statystycznego transferu energii z OZE z państw członkowskich Unii Europejskiej dysponujących nadwyżką tej energii. Jak wskazuje NIK, koszty tego transferu mogą wynieść nawet 8 miliardów zł.

Realizacja aukcji w bieżącym roku kalendarzowym w wymiarze sumarycznym zakładającym przyrost nowych mocy wytwórczych w wymiarze 3.414 MW różnych rodzajów OZE (z przeważającym udziałem lądowej energetyki wiatrowej oraz instalacji PV), pozwoli uzyskać roczną produkcję energii elektrycznej w wymiarze 9,176 TWh. Istniejące moce wytwórcze z OZE, prognozowana produkcja z instalacji które wygrały przeprowadzone dotychczas aukcje oraz planowane wolumeny dla aukcji jakie zostaną przeprowadzone w bieżącym roku, dadzą wynik o łącznej mocy instalacji na poziomie 13.657 MW z odnawialnych źródeł energii. Źródła te pozwolą na zabezpieczenie jeszcze w 2019 roku, docelowej sumarycznej produkcji rocznej na poziomie 35,339 TWh. Co w przewidywanym wymiarze rocznej konsumpcji energii

elektrycznej w 2020 roku na poziomie 183,730 TWh, daje udział OZE na poziomie 19,23%, wobec wymaganego poziomu 19,1%.

Przedmiotowy projekt ustawy wpisuje się we wnioski przedstawione w raporcie NIK, zgodnie z którymi stosowane rozwiązania prawne i organizacyjne powinny przyczyniać się do zwiększania bezpieczeństwa i przewidywalności inwestycji wśród inwestorów OZE. Projekt znajduje pozytywne przełożenie na rozwój odnawialnych źródeł energii w Polsce usprawniając oraz programując istniejące instrumenty oraz systemy wsparcia. Przyczynia się do tworzenia stabilnego otoczenia prawnego, stanowiąc podstawę w oparciu o którą potencjalni inwestorzy z odpowiednim wyprzedzeniem i dysponując kompletną wiedzą mogą warunkować uczestnictwo w aukcyjnym systemie wsparcia. Projekt przewiduje również rozwiązania mające na celu zwiększenie elastyczności systemu, oraz co istotne, alokację wolumenów obejmującą poszczególne technologie realizowaną w oparciu o występujące na rynku trendy, korelując z faktycznym potencjałem i zapotrzebowaniem jego uczestników. Projekt przyczyniając się do dalszej harmonizacji otoczenia prawnego i rynku OZE stanowi silny bodziec do jego rozwoju, tym samym pozwalając na zniwelowanie potencjalnych negatywnych skutków niezrealizowania celu OZE.

Przyrost mocy w OZE po aukcji w 2019 r.

Rodzaje OZE (MW)	Istniejące (Świadectwa Pochodzenia) - 2017	w tym, istniejące migracja (2018)	Nowe (2018)	Nowe (2019)	Razem (2+3)	Razem (2+3+4)
1	2		3	4	5	6
Elektrownie wodne	988		12	14	1001	1014
Elektrownie wiatrowe lądowe powyżej 1 MW	5 849		1 144	2 500	6 999	9 493
Elektrownie wiatrowe lądowe do 1 MW			6	10		16
PV	104		514	750	618	1 368
Biomasa	1 362		-	110	1 362	1 472
Biogaz (rolniczy i pozostały)	235	35,124	29	30	264	294
Elektrownie wiatrowe morskie	-		-	-	-	-
Suma	8 538		1 705	3 414	10 243	13 657

Przyrost energii w OZE po aukcji w 2019 r.

Rodzaje OZE (MWh)	Istniejące (Świadectwa Pochodzenia)	w tym, istniejące migracja (2018)	Nowe (2018)	Nowe (2019)	Razem (2+3)	Razem (2+3+4)
1	2		3	4	5	6
Elektrownie wodne	2 217 457	-	43 978	48 960	2 261 435	2 310 395
Elektrownie wiatrowe lądowe	12 402 995	-	3 448 575	7 528 000	15 851 570	23 379 570
PV	78 286	-	503 774	833 000	582 060	1 415 060
Biomasa	5 730 090	-	-	994 000	5 730 090	6 724 090
Biogaz (rolniczy i pozostały)	973 926	262 431	223 977	312 600	1 197 903	1 510 503
Elektrownie wiatrowe morskie	-		-	-	-	-
Suma	21 402 753	262 431	4 220 304	9 716 560	25 623 056	35 339 616

Prognozowane oddziaływanie na poszczególne grupy interesariuszy

Na potrzeby niniejszego projektu interesariusze to osoby, instytucje lub ich grupy, które są w strefie bezpośredniego lub pośredniego oddziaływania projektu lub które mogą mieć udział w projekcie i wpływać, pozytywnie lub negatywnie, na jego rezultaty.

Przewidywane skutki wprowadzenia regulacji w podziale na grupy interesariuszy:

- 1) społeczne – w związku z licznymi wątpliwościami w zakresie zmienianych przepisów prawnych, wejście w życie proponowanej regulacji spowoduje podniesienie stopnia zaufania obywateli do państwa;
- 2) gospodarcze – wejście w życie projektowanej regulacji przyczyni się do utwierdzenia przedsiębiorców w zakresie proponowanych stabilnych i jasnych mechanizmów wsparcia energii z OZE;
- 3) finansowe – wejście w życie projektowanej regulacji nie będzie bezpośrednio powodować konieczności poniesienia wydatków z budżetu państwa ani budżetu jednostek samorządu terytorialnego, w tym z uwagi na zmianę polegającą na obniżeniu poziomu opłaty zastępczej i zdefiniowaniu indeksu Ozjo;
Przedkładana regulacja nie nakłada ani na jednostki samorządu terytorialnego ani na budżet państwa dodatkowych zobowiązań finansowych, jednakże dodatkowe możliwości rozwoju gospodarczego i aktywizacji lokalnych społeczności może przyczynić się do wzrostu gospodarczego i zwiększenia dochodów do budżetu państwa z tytułu nowych inwestycji;
- 4) prawne – wejście w życie projektowanej regulacji nie wprowadza nowych obowiązków prawnych w zakresie koncesji.

Wszystkie podmioty w ramach systemu aukcyjnego, działające w sektorze wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, będą musiały się dostosować do nowych zasad systemu aukcyjnego, który promować będzie przede wszystkim inwestycje w mniejsze instalacje odnawialnych źródeł energii, wykorzystujących lokalnie dostępne surowce energetyczne.

Projekt oddziałuje na następujące grupy społeczne:

1. małe i średnie przedsiębiorstwa: proponowane rozwiązania sprzyjać będą głównie sektorowi MSP, który z uwagi na lokalny charakter oddziaływania, prawdopodobnie lepiej będzie się

mógł zaadaptować do nowego systemu aukcyjnego. Projektowana regulacja zakłada rozwój inwestycji OZE realizowanych przez małych i średnich przedsiębiorców. Przyjmując za kryterium identyfikacyjne, skalę realizowanej inwestycji, założyć można, iż planowane do przeprowadzenia w 2019 roku aukcje OZE w koszykach do 1 MW przeznaczone będą dla inwestycji realizowanych przez te podmioty. Mając na uwadze powyższe, zgodnie z przyjętymi założeniami, planowane jest przeznaczenie następujących ilości i wartości:

Sumaryczna ilość energii w MWh	15 104 400,00
Sumaryczna wartość energii w PLN	6 487 230 000,00
Sumaryczna wartość pomocy publicznej w PLN	3 194 470 800,00

2. odbiorcy końcowi energii elektrycznej: partycypują w opłacie OZE stanowiącej pozycję na ich rachunkach za konsumpcję energii elektrycznej. Konieczne jest w tym miejscu wskazanie, iż w bieżącym roku kalendarzowym, podobnie jak w roku 2018, poziom tej opłaty ustalany przez Prezesa URE utrzymuje się na poziomie 0 zł. Istniejący stan wynika z konieczności konsumpcji środków zgromadzonych w latach ubiegłych. Przedstawiony poniżej efektywny system dystrybucji pomocy publicznej umożliwi utrzymanie obciążeń odbiorów końcowych na minimalnym poziomie, niezbędnym dla osiągnięcia wymaganego udziału OZE w miksie energetycznym. Co istotne, w perspektywie cen osiągniętych na aukcjach OZE w 2018 roku oraz średniej rocznej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym w poprzednim roku ogłaszanej przez Prezesa URE (ww. prognozowana cena w 2018 r. może wynieść 194,70 zł/MWh¹⁾) obciążenie dla odbiorów końcowych z tytułu opłaty OZE będzie utrzymywało tendencję spadkową w nadchodzących latach. Jednocześnie, w odniesieniu do instalacji funkcjonujących w ramach systemu świadectw pochodzenia, wskazać należy, że implementacja projektowanego rozwiązania pozwoli na powiązanie cen energii elektrycznej oraz opłaty zastępczej. Dzięki temu przyjętemu rozwiązaniu wysokość opłaty zastępczej będzie odwrotnie proporcjonalna do ceny energii elektrycznej na rynku hurtowym. Rozwiązanie to pozwoli na przewidywalne i stabilne przychody wytwórców w istniejących jednostkach OZE, przy jednoczesnym

¹⁾ ze względu na brak danych odnośnie średniej ceny energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym za rok 2018 (zostanie ona ogłoszona do końca marca 2019 r.), cenę obliczono na podstawie opublikowanych przez Prezesa URE cen energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym dla III kwartałów 2018 r., z założeniem ceny energii elektrycznej w IV kwartale 2018 r. na poziomie ceny z III kwartału 2018 r.

uniknięciu sytuacji, w której dochodziłoby do nadmiernego wsparcia i nieuzasadnionego wzrostu obciążeń dla odbiorców końcowych,

3. operatorzy systemów dystrybucyjnych oraz systemu przesyłowego: podmioty te będą zobligowane, na wniosek inwestora do przeprowadzenia procedur aneksowania umów przyłączeniowych w zakresie obowiązujących harmonogramów inwestycyjnych na okres nie dłuższy niż wskazany w projekcie ustawy, oraz okresu maksymalnego, po którym następuje prawo do wypowiedzenia umowy przez operatora,
4. przedsiębiorcy – producenci urządzeń, projektanci i instalatorzy, podmioty finansujące przedmiotowe inwestycje. Istotne, w szczególności dla wytwórców energii z OZE, oraz całej branży działającej na rzecz rozwoju instalacji OZE,
5. rolnicy – przewidywany wolumen w koszyku dla instalacji wytwarzającej energię elektryczną z biogazu rolniczego, pozwala prognozować zwiększony popyt na substraty pochodzące z przemysłu rolnego oraz rolno spożywczego. Szacowane zapotrzebowanie na biomase pochodzenia rolniczego (słoma) wynosić będzie 3- 5 mln ton rocznie.

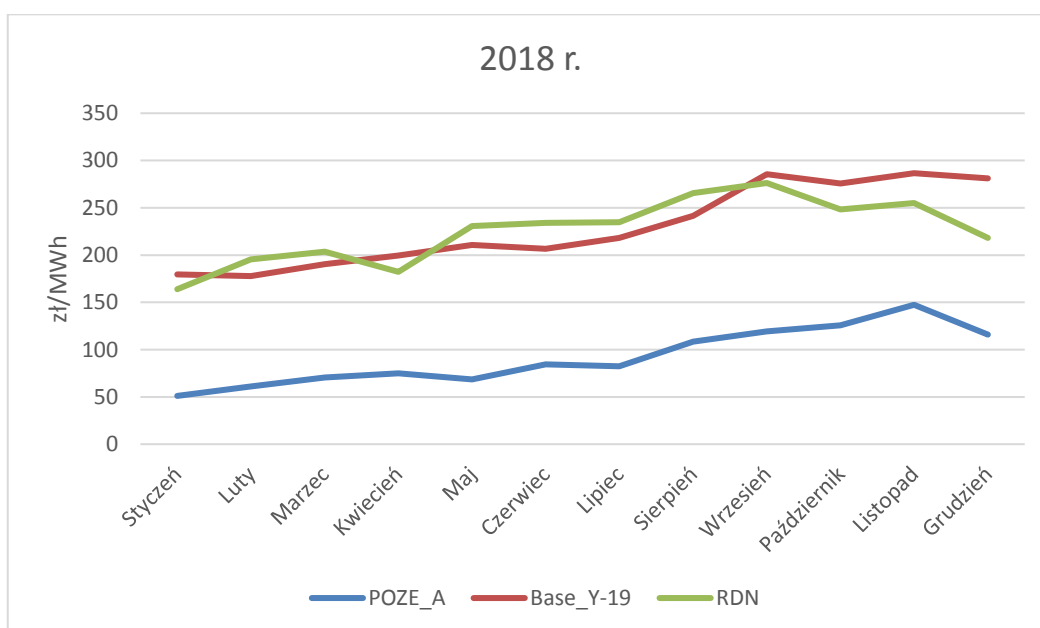
Zestawienie i analiza porównawcza nakładów inwestycyjnych w rozwój generacji z OZE na podstawie historycznej i planowanej sprzedaży energii elektrycznej w aukcjach, przed i po wprowadzeniu projektowanej regulacji.

		2019	2018	Różnica 2019/2018
1.	Maksymalna ilość energii do sprzedaży (MWh)	145 748 400	131 136 000	14 612 400
2.	Maksymalna wartość sprzedaży (PLN)	45 605 550 000	53 529 135 000	-7 923 585 000
3.	Maksymalna wartość pomocy publicznej (PLN)	13 832 398 800	31 275 355 800	-17 442 957 000

Powyższe dane wskazują na jednoznaczne zwiększenie efektywności wykorzystania budżetu aukcyjnego w 2019 roku względem roku poprzedniego. Na uwagę zasługuje fakt, że w roku 2019, w stosunku do roku poprzedniego planuje się dokonanie zakupu wyraźnie wyższej ilości energii przy jednoczesnym znacznym zmniejszeniu przeznaczanej na ten cel wartości pomocy publicznej. Jednocześnie należy wyjaśnić, iż przewidywanej w powyższej tabeli nakłady na

rozwój nowych mocy wytwórczych OZE, nie obciążają Skarbu Państwa, ponieważ zgodnie z założeniami zawartymi w przepisach statuujących funkcjonowanie systemu aukcyjnego, środki na pokrycie tych wydatków pochodzą z funduszy zgromadzonych na rachunkach Zarządcy Rozliczeń, które zasilane są z opłaty OZE stanowiącej pozycję na rachunkach za konsumpcję energii elektrycznej przez odbiorców końcowych. Konieczne jest w tym miejscu wskazanie, iż w bieżącym roku kalendarzowym, podobnie jak w roku 2018, poziom tej opłaty ustalany przez Prezesa URE utrzymuje się na poziomie 0 zł. Istniejący stan wynika z konieczności konsumpcji środków zgromadzonych w latach ubiegłych.

Wprowadzenie nowego mechanizmu ustalania opłaty zastępczej skutkować będzie stabilnymi i przewidywalnymi przychodami dla wytwórców w istniejących jednostkach OZE korzystających z systemu tzw. zielonych certyfikatów (ZC). Implementacja projektowanego rozwiązania bazuje na powiązaniu ceny energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym z wysokością opłaty zastępczej dla ZC. Przychody wytwórców energii elektrycznej w jednostkach OZE, korzystających z systemu wsparcia w postaci ZC uzyskują przychody ze sprzedaży energii elektrycznej oraz ZC. W 2018 r. doszło to sytuacji, że cena energii elektrycznej na rynku hurtowym dynamicznie wzrastała oraz jednocześnie wzrastała dynamicznie cena ZC na giełdzie. Zatem należy stwierdzić, że przy obecnym mechanizmie nie istnieje korelacja pomiędzy ceną energii elektrycznej, a ceną świadectw pochodzenia, co może prowadzić do nadwsparcia oraz wysokich kosztów systemu, które następnie przenoszone są na odbiorców. Co więcej, pod koniec 2018 r. nastąpiła korelacja proporcjonalna tzn. spadły ceny energii elektrycznej na rynku dnia następnego oraz ceny ZC.

Dzięki tej zmianie wzrost ceny energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym będzie powodował odpowiednie dostosowanie opłaty zastępczej (obniżenie), co pozwoli uniknąć nadmiernego wsparcia dla wytwórców w istniejących jednostkach OZE i zmniejszyć obciążenie klientów końcowych kosztami systemu ZC. Mechanizm ten będzie działał również w drugą stronę tzn. jeżeli ceny energii elektrycznej spadną to wzrośnie opłata zastępcza, co da stabilizację i przewidywalność wytwórcom energii elektrycznej w OZE korzystającym z systemu ZC.

W wyniku przyjęcia proponowanego rozwiązania, wysokość jednostkowej opłaty zastępczej nie będzie ograniczona kwotą wynoszącą 300,03 zł/MWh, lecz stanowić będzie wartość różnicy między:

85% średniej z cen referencyjnych dla wszystkich technologii obowiązujących w 2018 r. ważonej mocą zainstalowaną tych technologii (na dzień 30.06.2016 r.)

a

średnią roczną ceną sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym w poprzednim roku ogłaszaną przez Prezesa URE obowiązującą w terminie wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 67 ust. 2 ustawy OZE.

Dla przykładu podano poniżej wysokość opłaty zastępczej, gdyby była kalkulowana dla roku 2019 w oparciu o szacowaną cenę sprzedaży energii elektrycznej na rynku hurtowym w 2018 roku.

$$O_{zjo} = 0,85 \times 367,15 \text{ zł/MWh} - 194,70 \text{ zł/MWh} = 117,37 \text{ zł/MWh}$$

Innymi słowy, średnia ważona z cen referencyjnych z 2018 r. będzie wyznaczała maksymalny możliwy do osiągnięcia przychód jednostki OZE w systemie ZC, a opłata zastępcza w kolejnych latach będzie uzależniona od kształtowania się średniej ceny energii na rynku konkurencyjnym, z roku poprzedzającego wykonanie obowiązku.

Projektowana regulacja nie niesie za sobą konieczności przeprojektowania systemu Internetowej Platformy Aukcyjnej (IPA) pod kątem funkcjonujących danych.

W art. 1, w szczególności:

W pkt 1 wprowadzono zmianę w zakresie definicji hydroenergii poprzez doprecyzowanie, iż jest to energia mechaniczna wód. W zakresie definicji toryfikatu wprowadzono zmianę kryterium wartości opałowej, która dotychczas jest określona jako nie mniejsza niż 21 GJ/t. Obecnie proponuje się określenie wartości opałowej mniejszej niż 21 GJ/t. Kryterium wartości opałowej jest kluczowym warunkiem pozwalającym otrzymać odpowiednie parametry kaloryczności toryfikatu.

W pkt 2 dotyczącym zmiany art. 39a, doprecyzowano iż zwaloryzowana wartość pomocy inwestycyjnej dotyczy pomocy uzyskanej od dnia 1 października 2005r. zgodnie z systematyką zastosowaną w całym dokumencie ustawy zmienianej.

W zakresie zaproponowanej zmiany w pkt 3, dotyczącej art. 41 ust. 7 pkt 1, skorygowano i ujednolicono graniczny poziom mocy zainstalowanej mikroinstalacji, który nie może zostać przekroczony w przypadku przeprowadzenia modernizacji takiej instalacji.

W pkt 4 dotyczącym zmiany art. 56, zaproponowano nową formułę obliczania wartości indeksu Ozjo jako jednostkowej opłaty zastępczej. Proponowana zmiana jest odpowiedzią na konieczność zoptymalizowanego podejścia do określenia łącznego przychodu wytwórców OZE korzystających z systemu ZC. Połączenie wzrostu ceny praw majątkowych i hurtowej ceny energii na rynku konkurencyjnym może spowodować w przyszłości wzrost przychodów wytwórców OZE - w wielu przypadkach ponad uzasadniony ekonomicznie poziom, powodując nadwsparcie dla Wytwórców energii z tych instalacji. Tym samym koniecznym jest przyjęcie zmiany sposobu wyznaczania poziomu opłaty zastępczej określającej maksymalną wartość jednostkowej opłaty zastępczej, w oparciu o średnią z cen referencyjnych technologii OZE ważoną mocą zainstalowaną tych technologii, oraz średnią roczną ceną sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym ogłaszaną przez Prezesa URE. Wprowadzenie zaproponowanego mechanizmu pozwoli na dostosowanie opłaty zastępczej do zmian cen energii elektrycznej, co pozwoli nadal zapewnić rentowność działających instalacji OZE, przy jednoczesnym uniknięciu ewentualnego nadmiernego wsparcia dla tych wytwórców. Przepis ten opatrzone klauzulą zawieszającą w art. 9 pkt 1 projektu, zgodnie z którym, przepis wchodzi w życie z dniem 1 stycznia roku następującego po dniu uzyskania zgody Komisji Europejskiej na wprowadzenie zmian w programie pomocy albo ogłoszenia pozytywnej decyzji o zgodności tej pomocy z rynkiem wewnętrznym.

W pkt 5, dotyczącym art. 60, zmieniono zakres delegacji ustawowej udzielonej Ministrowi właściwemu do spraw energii, wskazując, iż wielkość udziału obowiązku, o którym mowa w art. 59 pkt 1 lub 2, może zostać zmieniona w drodze rozporządzenia na kolejny rok lub lata kalendarzowe. Wprowadzana zmiana pozwoli na precyzyjne dostosowywanie poziomu obowiązku do bieżącego poziomu podaży świadectw pochodzenia.

W pkt 6, dotyczącym art. 60a, zmieniono termin, do którego minister właściwy do spraw energii może określić, poziom udziału biomasy pochodzenia rozlicznego w łącznej masie spalanej w instalacjach spalania wielopaliwowego, dedykowanych instalacjach spalania wielopaliwowego, układach hybrydowych oraz dedykowanych instalacjach spalania biomasy, jak również doprecyzowano, iż wielkość udziału zostaje określona na kolejny rok.

W pkt 7 dotyczącym zmian w art. 70a, doprecyzowano formułę sprzedaży energii elektrycznej po stałej cenie poprzez wskazanie, iż sprzedaż może być prowadzona do innego podmiotu niż sprzedawca zobowiązany, jednakże na zasadach innych niż wskazane w art. 70c ust. 1-5. Jednocześnie, rozszerzono katalog technologii o instalacje wykorzystujące biomasę do wytwarzania energii elektrycznej w instalacji odnawialnego źródła energii, jako instalacje które mogą korzystać z systemu sprzedaży energii elektrycznej po stałej cenie zakupu.

W pkt 8, zmieniającym zapisy art. 70b, określającego zasady sprzedaży niewykorzystanej energii elektrycznej po stałej cenie zakupu, wprowadzono analogiczną zmianę jak w pkt. 6 ustawy zmieniającej. Dodatkowo doprecyzowano zakres dokumentacji składanej wraz z deklaracją, wskazując iż w przypadku instalacji planowanej do uruchomienia obowiązek dołączenia oryginału lub poświadczonej kopii prawomocnego pozwolenia na budowę występuje jedynie w przypadku gdy jest ono wymagane na podstawie przepisów prawa budowlanego. Wprowadzono również zmianę w zakresie ust. 10 w pkt 2, wskazując iż wytwórca może modyfikować deklarację w zakresie mocy zainstalowanej instalacji lub ilości energii elektrycznej.

W pkt 9 wprowadzono zmianę terminu obowiązku zakupu niewykorzystanej energii elektrycznej lub prawo do pokrycia ujemnego salda, wskazując datę 30 czerwca 2039r. jako datę graniczną.

W pkt 10, zaproponowano uchylenie art. 72a, dotyczącego obowiązku sprzedaży energii elektrycznej do sieci i sprzedawania na giełdzie towarowej lub rynku przez istniejące instalacje

które planują udział w aukcjach dla nowych instalacji. Proponowane uchylenie stanowi najlepsze rozwiązanie w związku z niejednoznacznością wykładni przepisu.

W pkt. 11 wydłużono możliwy wiek urządzeń montowanych w instalacjach OZE uczestniczących w aukcjach „dla nowych instalacji” z okresu 36 do 42 miesięcy. Zmiana jest konsekwencją wydłużenia okresu realizacji inwestycji, określonego w pkt 15 projektu.

W pkt 12 w katalogu koniecznych do przedłożenia dokumentów w ramach procedury poprzedzającej wydanie przez Prezesa URE zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji nowych źródeł wytwórczych OZE, uchylono punkt wymagający dodatkowo przedłożenia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Zgodnie przepisami Prawa budowlanego, decyzja środowiskowa o ile jest wymagana na gruncie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, stanowi niezbędny załącznik do wydania decyzji o pozwoleniu na budowę. Decyzja ta weryfikowania jest więc w toku odrębnego postępowania administracyjnego przez właściwe organy. Dlatego też, wystarczające jest przedłożenie prawomocnego pozwolenia budowlanego w procesie oceny zaawansowania przedsięwzięcia inwestycyjnego, jako warunku dopuszczenia do aukcji danej instalacji.

Ponadto projektowana zmiana przyczyni się do rozszerzenia kręgu podmiotów mogących wziąć udział w aukcjach OZE, o podmioty legitymujące się prawomocną decyzją o pozwoleniu na budowę, oraz ostatecznym w trybie administracyjnym pozwoleniem środowiskowym, a tym samym zapewnienia maksymalnego poziomu konkurencyjności w poszczególnych koszykach aukcyjnych.

W pkt 13 doprecyzowano zapisy art. 77, wskazując iż okres, w którym przysługuje obowiązek zakupu może zostać ograniczony przez ministra właściwego do spraw energii na podstawie przepisów wydanych w drodze rozporządzenia określonego w art. 77 ust.3. Jednocześnie doprecyzowano, iż maksymalne ceny określone w tym rozporządzeniu (ceny referencyjne) są cenami netto, tj. pomniejszonymi o kwotę podatku od towarów i usług.

W pkt 14 dodano art. 77a, zobowiązujący Prezesa URE do uzgodnienia z ministrem właściwym do spraw energii planowanego terminu przeprowadzenia aukcji.

W pkt 15 zaproponowano zmianę w zakresie składanej oferty przez uczestnika aukcji, zobowiązując uczestnika do wskazania planowanej daty rozpoczęcia okresu, w którym wytwórca będzie korzystać z aukcyjnego systemu wsparcia, jak również planowanej ilości energii do sprzedaży w ramach systemu aukcyjnego. Ze względu na złożony proces inwestycyjny realizacji instalacji odnawialnego źródła energii, zasadnym jest wskazanie przez uczestnika aukcji planowanej daty rozpoczęcia korzystania z systemu. Jednocześnie ze względu na zmienny charakter produkcji energii elektrycznej niektórych źródeł, uczestnik winien wskazać planowaną ilość energii elektrycznej, jako że w niektórych przypadkach poziom produkcji będzie od niego niezależny. Dodatkowo, proponuje się wprowadzić zmiany, poprzez dodanie nowych ust. 9-11, wprowadzających przepisy umożliwiające uczestnikowi aukcji na przeprowadzenie aktualizacji oferty w zakresie dotyczącym alokacji energii do poszczególnych lat wskazanych w ofercie oraz mocy zainstalowanej instalacji. Proponowane zmiany wynikają również ze złożonego procesu inwestycyjnego, dla którego określenie precyzyjnej daty zakończenia inwestycji na etapie składania oferty jest nie możliwe. Tym samym, pozwala się uczestnikom modyfikować ofertę na dalszym etapie w taki sposób, aby wskazanie daty przystąpienia do systemu było bardziej precyzyjne.

W pkt 16 proponuje się doprecyzować okres wskazany w art. 81 ust. 2, w którym Prezes URE zobligowany jest do publikacji informacji o wynikach aukcji lub jej unieważnieniu, określając go jako 14 dni.

W pkt 17 proponuje się wprowadzenie korekty redakcyjnej w art. 92, rozszerzając zakres ust. 6a o ust. 1-5 tego artykułu. Należy wskazać, iż poprzednie brzmienie ust. 6a stanowiło sankcje jedynie w zakresie realizacji obowiązku zakupu, z wyłączeniem pozostałych praw dla wytwórcy określonych w ust. 1-5.

Zgodnie z wnioskiem Zarządcy Rozliczeń SA z dnia 03 października 2018r., w pkt 17 zaproponowano zmianę brzmienia art. 93, poprzez modyfikację zasady rozliczenia dodatniego salda, wskazując iż zwrot dodatniego salda nie powinien przekroczyć wysokości wypłaconego ujemnego salda wytwórcy. Należy zaznaczyć, iż wprowadzenie niniejszej zmiany jest kluczowe, ze względu na kwestię rozliczania pomocy publicznej, która to pomoc udzielona wytwórcom, nie może stanowić przychodu operatora rozliczeń. Dodatkowo proponuje się rozszerzyć zakres art. 93 poprzez umożliwienie rozliczania ujemnego salda za pośrednictwem

formularza elektronicznego udostępnionego przez operatora rozliczeń w celu ułatwienia formuły składania wniosków przez wytwórców.

W pkt 19 – 25 wprowadza się przepisy pozwalające usprawnić obrót gwarancjami pochodzenia, zarówno na rynku lokalnym jak i międzynarodowym. Proponowane zmiany wprowadzają przepisy zapewniające zgodność gwarancji pochodzenia z normami obowiązującymi w ramach państw zrzeszonych w ramach Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub państwie członkowskim Wspólnoty Energetycznej. Wzmocnienie narzędzia gwarancji pochodzenia oraz umożliwienie obrotu tymi gwarancjami na arenie międzynarodowej pozwoli na optymalizację przychodów wytwórców, bazując na dobrowolnym wsparciu energii elektrycznej wytworzonej w instalacjach OZE przez odbiorców energii.

Proponowana zmiana w pkt 26, w odniesieniu do art. 135, ma na celu ujednoczenie nazewnictwa obowiązującego w ustawie zmienianej w art.1 w zakresie hydroenergii.

W zakresie proponowanej zmiany w pkt 27, dotyczącej art. 136 ust. 4 pkt 2, rozszerza się katalog kierunków i specjalności ukończenia studiów wyższych o kierunek „energetyka”, pozwalający uzyskać certyfikat instalatora instalacji odnawialnego źródła energii, bez konieczności zdania dodatkowego egzaminu.

W pkt 28 proponuje się doprecyzować zapisy art. 168 pkt 15, dotyczącego wyłączenia z przepisów sankcyjnych sytuacji, w których wytwórca wytworzył energię elektryczną w ilości mniejszej niż 85% wolumenu zgłoszonego w ofercie aukcyjnej, na skutek wystąpienia okoliczności określonych w art. 83 ust. 3b ustawy zmienianej w art. 1. Jednocześnie, proponuje się uchylenie pkt. 26 tego artykułu.

W pkt 29 proponuje się uchylenie w art. 170 ust. 4 pkt 3, jako konsekwencję wprowadzonej zmiany opisanej w pkt 28.

W pkt 30 proponuje się dodać ust. 3-5 w art. 192, w treści pozwalającej wytwórcom planującym udział w aukcji w 2019 roku przedłużyć ważność obowiązywania umów przyłączeniowych nie później niż dnia 31 stycznia 2020 r. Uzasadnieniem proponowanej zmiany jest konieczność

zapewnienia możliwości realizacji inwestycji mogących wziąć udział w aukcjach, poprzez zapewnienie przyłączenia tych instalacji do sieci.

Art. 2

Zmiana proponowana w art. 2 projektu, dotyczy zmiany brzmienia art. 29 ust 2 pkt 16 ustawy – Prawo budowlane. Proponowana korekta wyłącza z obowiązku konsultacji projektu budowlanego instalacji fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50 kW (mikroinstalacji). Zwolnienie to jednak nie wyłącza z obowiązku uzgodnienia tych instalacji pod względem zgodności z wymogami p. poż. oraz zawiadomienia organów Państwowej Straży Pożarnej, zgodnie z art. 56 ust. 1a ustawy o ochronie przeciwpożarowej. Tym samym proponuje się, aby wytwórca był zobowiązany do zawiadomienia organów Państwowej Straży Pożarnej o instalacji fotowoltaicznej, poprzez przekazanie schematu elektrycznego wykonania urządzeń fotowoltaicznych wraz z zaznaczeniem miejsca wyłącznika głównego.

Art. 3

W art. 3 wprowadza się zmianę regulacyjną. Ma ona na celu unifikację przepisów koncesyjnych zawartych w ustawie – Prawo energetyczne z przepisami ustawy o odnawialnych źródłach energii. Elementem łączącym jest wymóg stosowania urządzeń wyprodukowanych nie później niż w terminie 48 miesięcy przed dniem wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej w tej instalacji.

Art. 4

W art. 4 ustawy proponuje się określić poziomy obowiązek, o którym mowa w art. 59 ustawy zmienianej w art. 1, na rok 2020. Celem określenia poziomu na rok 2020 jest wykazanie krótkoterminowej perspektywy kształtowania się obowiązku umarzania świadectw pochodzenia. Dzięki zastosowaniu tego mechanizmu, podmioty zobowiązane mogą planować zakup świadectw pochodzenia już lata następne po cenach konkurencyjnych, co spowoduje efektywne obniżenie kosztów obciążenia systemem wsparcia odbiorców końcowych.

Art. 5 – 8

W art. 5 – 8 ustawy proponuje się określić warunki w jakich w 2019 roku zostaną przeprowadzone aukcje na zakup energii z instalacji odnawialnych źródeł energii. Proponowane przepisy oprócz zdefiniowania poziomów maksymalnej ilości i wartości energii, która może zostać sprzedana w drodze aukcji w 2019r., określają również poziomy cen referencyjnych, jak również zasady przeprowadzenia aukcji przez Prezesa URE.

Uzasadnieniem proponowanych zapisów jest stymulacja rozwoju odnawialnych źródeł energii przy założeniu konkurencyjnych warunków cenowych. Należy wskazać, że w perspektywie rosnących cen energii elektrycznej oraz rozstrzygnięć aukcji w roku 2018, zakontraktowane poziomy cenowe na podstawie składanych ofert, pozostają na bardzo konkurencyjnym poziomie w stosunku do cen energii na rynku hurtowym. Tym samym, stymulacja rozwoju odnawialnych źródeł energii, przyczyni się co najmniej do spowolnienia lub nawet obniżenia cen energii dla odbiorców końcowych. Dodatkowo, intensyfikacja rozwoju odnawialnych źródeł energii pozwoli na zwiększenie udziału produkcji energii elektrycznej z OZE, co stanowi ważny argument w perspektywie osiągnięcia celów 2020.

Przepisy końcowe

W art. 9 projektu wskazano, że ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyłączeniem przepisów art. 1 pkt 4 oraz art. 3 i 4.

Proponowane terminy wejścia w życie ustawy umożliwią przeprowadzenie przez Prezesa URE zaplanowanych w 2019 r. aukcji wg znowelizowanych przepisów.

Projekt z chwilą przekazania do uzgodnień międzyresortowych oraz konsultacji publicznych zostanie udostępniony Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 o działalności lobbingsowej w procesie stosowania prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn.zm.).

Ocena przewidywanego wpływu regulacji na działalność mikro, małych i średnich przedsiębiorców

W zakresie wpływu regulacji na funkcjonowanie mikro, małych i średnich przedsiębiorstw wyjaśnienia wymaga, iż prezentowane rozwiązania legislacyjne wychodzą naprzeciw oczekiwaniom społecznym oraz oczekiwaniom lokalnych przedsiębiorców, które kierowane

były do Ministerstwa Energii. Powyższy wniosek wynika z faktu wprowadzenia zróżnicowanych mechanizmów wsparcia, dedykowanych podmiotom o różnej skali działalności. Poziom skomplikowania przepisów prawnych, których adresatami są przedsiębiorcy, jak również nadmiar obowiązków administracyjno-formalnych oddziałuje na mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa w znacznie większym stopniu, niż na przedsiębiorstwa duże. Jako rozwiązanie powyższego, przygotowano uproszczone mechanizmy dystrybucji pomocy publicznej, adresowane do podmiotów eksploatujących mikro i małe instalacje odnawialnych źródeł energii.

Zaproponowanie systemowych zmian wsparcia OZE polegających na wprowadzeniu, obok systemu aukcyjnego, przyjaznego dla przedsiębiorców systemu feed-in premium (dalej „FIP”) albo feed-in-tariff (dalej „FIT”), dedykowanego dla mikro- i małych instalacji OZE wykorzystujących stabilne i przewidywalne źródła energii (dodatkowo biomasa obok hydroenergii, biogazu, biogazu rolniczego) o mocy zainstalowanej mniejszej niż 500 kW - FIT oraz o mocy nie mniejszej niż 500 kW i mniejszej niż 1 MW – FIP. Analogiczny skutek regulacyjny związany jest z szeregiem przepisów mających na celu usprawnienie procedur aukcyjnych.

Najistotniejszym wnioskiem z ustaleń poczynionych w toku procedury notyfikacyjnej, jest perspektywa dynamicznego rozwoju działalności gospodarczej mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w obszarze odnawialnych źródeł energii w perspektywie budżetowania zamówień energii elektrycznej do 2020 r. oraz jej dostarczania do sieci elektroenergetycznej do roku 2035.

1. Zakres wprowadzanych w ramach niniejszej nowelizacji zmian, przewiduje następujące obciążenia administracyjne: zmiana sposobu obliczania indeksu jednostkowej opłaty zastępczej („Ozjo”) przez Prezesa URE, na potrzeby systemu świadectw pochodzenia skutkuje koniecznością ustalania wysokości średniej arytmetycznej cen referencyjnych dla poszczególnych technologii, a następnie średniej ważonej wolumenem mocy zainstalowanych wszystkich rodzajów OZE pozostających w systemie świadectw pochodzenia,
2. zmniejszenie obciążeń administracyjnych organów Państwowej Straży Pożarnej, w zakresie wyłączenia obowiązku zatwierdzania projektów budowlanych urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50 kW, dla możliwości skorzystania ze zwolnienia z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę,

3. zmniejszenie obciążeń administracyjnych w zakresie kontroli spełnienia warunków niezbędnych dla wydania przez Prezesa URE zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji nowych instalacji OZE, poprzez wykreślenie obowiązku przedłożenia prawomocnej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia,
4. dodano art. 124b przewidujący umożliwienie Prezesowi URE, przez podmiot prowadzący rejestr realizacji obowiązków dotyczących gwarancji pochodzenia określonych w art. 122, 123 i 125 bezpośrednio w tym rejestrze. Dodatkowo, dodany przepis zawiera delegację dla Ministra właściwego do spraw energii, zgodnie z którą może on określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe uwarunkowania w zakresie funkcjonalności rejestru, jakie może zapewnić podmiot prowadzący rejestr.

Projekt nie podlega przedstawieniu właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, a tym samym nie wymaga notyfikowania Komisji Europejskiej, zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

W art. 9 projektu wskazano, że ustawa wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2019 roku, co odbiega od terminów wskazanych w § 1 ust. 1 uchwały Rady Ministrów Nr 20 z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednoczenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M.P. poz. 205).

Powyższe odstępianie od ww. terminów nastąpiło zgodnie z § 1 ust. 2 przedmiotowej uchwały. Należy bowiem zauważyć, iż termin wejścia w życie projektowanych przepisów powinien nastąpić przed upływem terminu wynikającego z art. 192 ust. 1 ustawy o OZE. Ponadto, projektowany termin umożliwi przeprowadzenie przez Prezesa URE zaplanowanych w 2019 r. aukcji, wg uchwalonych przepisów.

Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Projektowana regulacja jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.